

Κείμενο

[Η Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας]

Ένα από τα κύρια γνωρίσματα της εποχής μας είναι ότι η **αγορά εργασίας** γίνεται πιο σκληρή, με συνέπεια οι εργαζόμενοι να αντιμετωπίζουν ολοένα και μεγαλύτερες δυσκολίες βιοπορισμού. Καθώς η αγορά εργασίας στενεύει, οι εργασιακές **απαιτήσεις** ανεβαίνουν, ενώ οι αμοιβές πέφτουν. Στις συνθήκες αυτές μειώνεται το ανθρώπινο και το κοινωνικό κεφάλαιο, αυξάνεται η φτώχεια και παράλληλα συρρικνώνονται ακόμα περισσότερο τα δικαιώματα των νέων και των γυναικών. Τέλος, εμπεδώνεται¹ ο κοινωνικός αποκλεισμός για διάφορες ευάλωτες ομάδες.

Παράλληλα, στις μέρες μας η **σταδιοδρομία** δεν έχει μονοσήμαντο χαρακτήρα. Στο μέλλον η πλειονότητα των εργαζόμενων δε θα αρχίζει και δε θα τελειώνει την επαγγελματική ζωή με την ίδια δουλειά, καθώς υπολογίζεται ότι ένα μεγάλο ποσοστό των σημερινών εργαζομένων θα αλλάζει τρεις έως πέντε φορές επαγγελματική δραστηριότητα, ασκώντας είτε συναφή επαγγέλματα προς το αρχικό είτε εντελώς διαφορετικά. Είναι φανερό, λοιπόν, ότι στο νέο δύσκολο οικονομικό τοπίο τα θέματα που σχετίζονται με την εργασία και τη σταδιοδρομία των ανθρώπων χρειάζεται να αντιμετωπιστούν με μεγάλη προσοχή.

Η Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας είναι ένας κλάδος της Ψυχολογίας που ασχολείται με τους τρόπους, τις μεθόδους και τις διαδικασίες με τις οποίες μπορούν να υποστηριχτούν τα άτομα κάθε ηλικίας, προκειμένου να διαχειριστούν με επιτυχία τα προβλήματα, τις δυσκολίες και τις επιλογές της επαγγελματικής τους ζωής αξιοποιώντας το δυναμικό τους. Πρόκειται για μια διαδικασία που απευθύνεται σε εκείνους οι οποίοι, ενώ βρίσκονται μπροστά στην ανάγκη να πάρουν κάποια **απόφαση** για τη σταδιοδρομία τους, νιώθουν μπερδεμένοι και δυσκολεύονται να βρουν τον δρόμο τους. Προσφέρει στους ανθρώπους την ευκαιρία να εξετάσουν με προσοχή και ρεαλισμό τα προβλήματα που τους απασχολούν, ώστε να διαλέξουν αυτό που είναι καλύτερο γι' αυτούς και να αναλάβουν την ευθύνη για τις συνέπειες αυτής της επιλογής. Βασικός σκοπός της είναι να διευκολύνει τα άτομα, ώστε να έχουν την καλύτερη δυνατή επαγγελματική πορεία στο δεδομένο κάθε φορά τοπίο της οικονομίας. Για να το επιτύχουν αυτό, θα πρέπει - μεταξύ άλλων - να εξοικειωθούν με την πραγματικότητα της σύγχρονης αγοράς εργασίας, με τα νέα εργασιακά πρότυπα, με τους τυπικούς ή άτυπους νόμους και με τις απαιτήσεις της.

¹ εμπεδώνεται: σταθεροποιείται, παγιώνεται.

Κεντρική έννοια στη Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας αποτελεί η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου από τα πρώιμα στάδια της πορείας του μέχρι και τη συνταξιοδότηση. Με τον όρο επαγγελματική ανάπτυξη νοείται η εξελικτική πορεία του ατόμου αναφορικά με τον προσανατολισμό του στον χώρο της εργασίας. Η επαγγελματική ανάπτυξη συνιστά πορεία ζωής, καθώς αναφέρεται στη διαλεκτική σχέση ατόμου και εργασίας που αναπτύσσεται σε όλη τη διάρκεια της ζωής του σύγχρονου ανθρώπου.

Ωστόσο, η Συμβουλευτική δίνει μεγάλη σημασία και σε άλλες εκφάνσεις και προβλήματα της ζωής που πιθανόν επηρεάζουν τη σταδιοδρομία του ανθρώπου. Συνεκτιμά λόγου χάρι τις προσωπικές και οικογενειακές συνθήκες και τις επιλογές, που φέρνουν την επιθυμητή ισορροπία προσωπικής και επαγγελματικής ζωής. Συνδέεται, ακόμη, με την προσωπικότητα, τις προτιμήσεις, τις αξίες, τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες του ανθρώπου.

Καθένας, προκειμένου να πάρει μια επαγγελματική απόφαση, χρειάζεται να λάβει υπόψη αρχικά τον εαυτό του, το πώς αντιδρά στα διάφορα ερεθίσματα, ποια είναι τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία του, τι τον ενδιαφέρει, ποιοι είναι οι στόχοι του, τι θεωρεί σημαντικό στη ζωή και στον επαγγελματικό του χώρο. Η Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας διαθέτει πλήθος τεχνικών και μεθόδων που βοηθούν τα άτομα να κάνουν «αυτοδιερεύνηση», δηλαδή να σκιαγραφήσουν το προφίλ² τους και να εντοπίσουν εκείνα από τα χαρακτηριστικά τους, τα οποία μπορούν να αξιοποιήσουν για την επαγγελματική τους πορεία κι εξέλιξη. Με άλλα λόγια, δεν αποσκοπεί στην παροχή έτοιμων «συνταγών», αλλά στη **δραστηριοποίηση** του ίδιου του ατόμου, προκειμένου να ενεργοποιήσει τις δυνατότητες που διαθέτει και να τις αξιοποιήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Αικ. Κεδράκα (χ.χ.). *Συμβουλευτική σταδιοδρομίας Εκπαιδευτικό υλικό για τα κέντρα Δια Βίου Μάθησης*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ, 5-18 (διασκευή)

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 80 – 100 λέξεις.

(μονάδες 20)

² προφίλ: το σύνολο των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της προσωπικότητας ενός ατόμου.

B. (Μονάδες 15)

- B1.** Ποια επιχειρήματα επιστρατεύει η συγγραφέας, για να υποστηρίξει τη θέση ότι στις μέρες μας οι άνθρωποι θα αλλάζουν επαγγελματική δραστηριότητα; (50-70 λέξεις)

(μονάδες 10)

- B2.** Ποιος είναι ο τρόπος ανάπτυξης της τέταρτης παραγράφου (Κεντρική έννοια... ανθρώπου) του κειμένου; Να αιτιολογήσετε με συντομία την επιλογή σας.

(μονάδες 5)

- Γ1.** Να συντάξετε μία παράγραφο 50-60 λέξεων, χρησιμοποιώντας τις λέξεις/φράσεις του κειμένου με **έντονη γραφή: αγορά εργασίας, απαιτήσεις, σταδιοδρομία, απόφαση, δραστηριοποίηση**. (Μπορείτε να διαφοροποιήσετε τους γραμματικούς τύπους ως προς την πτώση, τον αριθμό, το πρόσωπο κ.λπ.).

(μονάδες 10)

- Γ2.α.** «[Η Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας] συνεκτιμά [...] τις προσωπικές και οικογενειακές συνθήκες».

Να αιτιολογήσετε την επιλογή της ενεργητικής σύνταξης από τη συγγραφέα στην παραπάνω πρόταση του κειμένου.

(μονάδες 3)

- Γ2.β.** Να τρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

(μονάδες 2)